

ALFÖLDI HIRLAP.

Előfizetési díj:

Helyben: félre 3 frt — kr. Postán: félre 4 frt — kr.
negyedévre 1 „ 50 „ negyedévre 2 „ — „

Megjelenik hetenként 2-szer: szerdán és szombaton este.
Szerkesztői s kiadó-hivatal szállása: **Csapó-utczán a Dobray-háznál 9-dik sz. a.**

Egyesszám 10 kr.: **Hirdetmények díja:** 5 hasábos
petit sorért 5 kr.; többszöri vagy terjedelmes hirdetéseknel árbe-
jegedés adatik. A nyiltterben való közlemény 3 hasábos soráért
15 kr. számítatik.

Az előfizetést és hirdetéseket elfogadják helyben: a lap-kiadóhivatala nagy-csapó-
utca 9. sz. a. Dobray-háznál és Telegdi K. Lajos könyvkereskedése.

Pesten és Bécsben: Lang L. s. társa „Internationale Annoncen-Expeditiója”; Haasen
stein és Vogler, Schwarz testvérek; — Bécsben: Ooppelik A.; Mosse Rudolf.

Az osztrák elelmisség és a magyar nehézkesség.

A ki az osztrák és magyar kereskedő és iparos világ kiválóbb egyéneit ismeri: eléggé tájékozódva lehet az iránt, hogy azon két osztály főbb coripheusainak tekintélyes száma, nem osztrák s nem magyar születésű ember, hanem a világ minden részéből származtak ide be; és Ausztria és Magyarország főbb helyein egyéni ügyességük által vívták ki a kereskedés, vagy ipar terén a tekintélyesség, a befolyás és vagyonosság nyomatékos szerepét s hatalmas állását.

Innen származhatik az, hogy azon kitünőbb ügyességű kereskedő és iparos egyéniségek leginkább saját magán egyéni érdekeik s előnyeik felfokozására fordítanak kiválólag legtöbb gondot és előretörékvést.

A ki, a magyar termék, kereskedés 1849. előtti helyzetét s annak, azótai óriás átalakulását átgondolja s ismeri, s azon átalakulás időnkénti phasisait és tényezőit magába szállva higidatan észleli: tisztában kell előtte azon fogalomnak állani: hogy termék-kereskedésünk állapotja és mérve 24 év óta felette sokat haladt és hogy az, világ kereskedési viszonyokat s mérveket öltött magára; hanem ezen haladásban a magyarországi kereskedői világnak vajmi nagyon kevés az érdeme és közvetlenül magának tulajdonítható vívmánya.

Ezen haladást, éppen nem a magyarországi üzletemberek mozgékonyságának és üzéri életrevalóságának, hanem egyenesen annak köszönhető, hogy a külföldi üzletemberek minket itt a hazai földön felkerestek s megtanítottak arra, hogy miként és micsoda árucikkkel kereskedjünk ö velük.

Erre pedig a külföldi üzleket lassanként évtizeden át: terményeink viszonylagos olcsósára és az ércpénz nagy agioja kapatta rá.

A magyar kereskedőknek tehát most csak az feladatuk: hogy a külföldi üzleket által előkészített s életre segített üzleti összeköttetéseket cultiválni tudják, azt tovább fejlesszék, minél inkább megszilárdítsák és biztosítsák a maguk számára.

Csak az a baj, hogy a tekintetben felette itthon ülőlg tunyák és lajbári lassuságuk a magyarországi üzletemberek.

Pesten egy nagy bizottság töri azon a fejt, hogy miért hanyatlott a főváros kereskedése?

Ennek legfőbb természetese oka a vasuti hálózat minél inkább elterülése; a miá tal az, az előtt a főbb városokba összpontosított termék és iparos kereskedések mindinkább szétszóródnak.

Az előtt Temesvár, Debreczen, N.-Várad, Mi-

kolcz, Kassa, Győr, Moson, Pest stb. voltak a termék-kereskedések nagy területű fölészkei; de a vasuti hálózat kiterjedésével e viszony egészen megváltozott. Temesvár, Debreczen, Miskolcz, Győr stb. terményüzlete szétesztől a körüli csoportosult vasuti állomásokra.

Például Debreczen mellett: Nyiregyháza, B.-Ujfalú és a nagyunsági vasuti állomások megosztottak azon üzleten, a melyet az előtt főképp Debreczen egy maga folytatott.

Bécs üzletvilága évek hosszú során át uralkodni tudott Magyarország összes kereskedése felett: mert egyfelől közvetítője tudott lenni a magyar termények külföldre való elárúsításának, másfelől a magyar kereskedőket Bécs, Prága s Brünn kereskedői látják el legnagyobb részben iparúrukkal.

Ez mutatja éppen a bécsiek életrevalóságát a magyarországi kereskedőkkel szemben: hogy a magyarországi terményekkel való kereskedést ö magokhoz tudták ragadni és egyuttal Magyarországot el tudták iparúrukkal folyvást árasztani.

A bécsiek a jelenlegi viszonyokat is sokkal jobban felismerték, mint a pesti kereskedők, és a bécsi gabonatözsde már a mult évben „nemzetközi gabona és mag vásárt” rendezett Bécsben, a mely alkalommal ott a bécsiek mutatták be a magyarországi terményeket; és az osztrák-magyar birodalomnak egész gabona termelési viszonyait s évenkénti eredményeit statisztikai kimutatások, összeállítások és tájékoztató üzleti értesítések által igyekeztek körülmenyesen azon mag vásár látogatóival megismertetni. Ezen statisztikai kimutatásokról ugyan egy némelyik pesti lap azt írta, hogy azok nem helyesek voltak. Ezen állítás az 1872-dik termés eredményeit előtűntető számokra vonatkozólag igaz lehet; azonban a bécsi nemzetközi magvásár látogatói mégis valónak tekintették azon adatokat s így a bécsiek működésükkel czélit értek, és a külföldi üzletvilág a bécsi adatok után helyesen vélte s véli magát jelenleg is tájékozhatni.

Végre valahára a budapesti gabona tözsde is elkezdett mozgolódni és nagy nehézkésen megtette az intézkedéseket, hogy valahára Budapesten is nemzetközi gabonavásár tartassék; azonban a buda-pesti rendezők elég tétovázók és restek voltak a tekintetben, hogy az idei magyarországi termésről a vásárlátogatói elébe valamiféle tájékoztató statisztikai kimutatást s összeállítást juttassanak; s így a külföldi látogatók és a külföldi gabona-tözsdek, a bécsi gabona-tözsde azon értesítést vették irányadóul, hogy: „Magyarországon nagyon jó buza termés van ez évben, és így a pesti nemzetközi buzavásáron kívánt buza árak szerfelett magasak.”

Eszerint a bécsi üzleket most is meglehetősen ügye-

sen tudtak a pesti nemzetközi gabona vásár hatása ellenében hatni és működni.

Debreczeni napló.

— Városi közgyűlés auguszt 6 kán:

— A polgármester julius havi jelentése tudatja: hogy azon hónapban csak 137 egyén halt meg városunkban; a k a p i t á n y i hivatal 102 egyént tartóztatott le; a mezei rendőrségi kihágásokért 141 frt 75 krt vett be; a katonai helyőrség 1625 emberből állott 480 ióval; ebből a lakosságnál 527 ember 211 lóval volt elszállásolva. — A mén telep építése aug. hó végén belesz fejezve.

— A lejtérés és csatornázás ügyében elrendelt pályázat eredménye a közgyűlés elébe terjesztetni rendeltetett.

— Az ügylátrányok jegyzéke olvastatván, az illető bizottságok oda utasítottak, hogy a városi nagy költsön és koldulás eltörlésére vonatkozó javaslatot az októberi közgyűlésre terjeszszék be.

— Olvastatott a reálskolai bizottság jelentése azon iskola növendékeinek julius 24., 25. s 26-ik napjain tartott nyilvános vizsgáiról; s ezekről a bizottság azt mondja: „hogy azon remény, melyet a bizottság ezen második félévi vizsgálathoz kötött nagy részben beteljesedett.”

— Ugyanazon bizottság jelentette, hogy a reálskola igazgatója vá s egyuttal egyik tanárává 2000 frt évi fizetéssel G e l e n c z e y P á t választotta el; s az elválasztott azon állomást elvállalta azon kijelentéssel, hogy soknemű elfoglaltatása miatt az igazgató-tanári működést szept. 25-kén kezdheti meg.

— Az árvaszék és levéltári bizottság évnegyedes jelentése tudomásul vétetett.

— A magán levéltári ügyvéd jelentette, miszerint a tanyai földek és kaszálok váltás díja már annyira befizettetett, hogy a fél év végével csak 2100 s néhiny frt volt még fizetlen.

— A nagyujtcai építési vonal véglegesen megállapítottat az építészeti bizottság javaslata szerint.

— Azon indítvány, miszerint az utcánjáró szekerek és lábas jóságok rendőrileg szorítottassanak, hogy csak a csinált uton járjanak, mint sok kellemetlenségre okot szolgáltatható intézkedés eljettett, hanem a rendőri és építészeti bizottságok utasítottak, hogy a piac rendezésére nézve két holnap alatt egyuttesen javaslatot készítsenek.

— Adópénztárnokká titkos szavazattal, 52 szavazat közül 39 szavazattal ifj Jeney József, eddigi helyettes adópénztárnok választatott meg.

— A Zengei Jánosné nevelő intézetében szerdán

TÁRCSA.

A GALAMBOK.

(5-dik közlemény.)

Ezalatt egészen besötétedett, és csak a rue St.-Honoré lámpái vetették lobogó világjukat Marat dolgozó-szobájába. A hatal hölgy az ablakhoz lépett; az utcán még mindig zajlott fel s alá a nép. Végre felmerre nyitni az ablakot, s a hűvös esti szél lázasan égő homlokát érinté.

Tekintete ekkor két férfialakra esett, kik szorosan a fal mellett haladva, halkán beszélgettek.

Csalódott-e talán? Az elfojtott hang oly ismerősnek tűnt fel előtte. Messzire kihajolt, s halkán jelt adott.

Az egyik ifju észrevette; egyideig mindketten határozatlanul álltak, feltekintettek és egy perc alatt a nyilt ajtón a házba osontak.

A fiatal hölgy reszketve sietett eléjük.

— A mindenhatóra kérem, el ne áruljon bennünket! — su-ogá a szemközt jövő Brissot asszonyhoz, ki most boszusan s zsémbelődve egy megvilágított szobát nyitott fel, s az idegeneket oda betolta.

— A megváltó kinszenvedéseire, — kiáltott a lányka, midőn a gyertya fénye a sötét alakokat megvilágítá, — Armand, Henri, nem csalódtam tehát! ti vagytok?

— Mi vagyunk, drága Aimée! — szólott az egyik ifju, mialatt köpenyéből kibontakozott s a feléje nyújtott kézre forró csókot nyomot.

— De tudjátok-e, hol vagytok? — vevé át a szót az Aimée-nek nevezett hölgy. — Egész Páris nem nyujthatna ennél borzasztóbb menhelyet! Maratnál vagyunk!

Mintha villanyos ütés húzódt volna végig a két nemes ifju tagjain; de csak egy pillanatig, azután az egyik közülök, úgy látszott mintha e hír hallatára magasabbra nőtt volna.

— Mindegy, — mondá, — bárhova lépjünk is, puskaporhegyen járunk! Ez örökös veszély végre erőt ad, hogy a halálnak közönnnyel nézzünk szemébe. Marat tehát itt lakik? Mit gondolsz, Henri d'Entragues, tevé hozzá vad kacajjal, — ha kipróbáit kardodat arra használnád, hogy a forradalom bidrájának fejtétől elválaszszad?

— Bátyám! Az ég szerelméért, — esdekelt Aimée, — hova gondolsz? E pillanatban a tribunal legfőbb, leghatalmasabb férfjai vannak nála összegyűlve. A kuleslyukon át láttam Danton-t és Robespierre-t, a mint újabb borzasztó terveken törtek fejüket.

— Annál jobb, — viszonzá Armand, — úgy nekem jut a megfizethetetlen szerencse, a convent e hőseit egy csapással...

— Semmi meggondolatlanságot! — inté a másik.

— Gondolj Aimée-re!

— Csendesen, csendesén, egészen nyugodtan fogom tehát magamat viselni, de azon örömet senki által e világon nem engedem megzavartatni, hogy legalább így együtt láthassam öket.

Armand de Savonniére kiment és nesztelenül lopózott az Aimée által kijelölt szobába.

— Nos, drága Aimém, — kezdé a hátramara dött, a lánykát gyöngéden átkarolva, — most engedje meg, hogy kegyed jövőjéről gondoskodjunk. Laká-

sára szándékoztunk. Alig van száz lépésre ide. Parancsoljon, hova vezessem?

— Henrim! — válaszolt bensőleg Aimée Savonniére herczegnő, — én mindenekelőtt csak az ön és bátyám biztonságáról beszélek! Ez e pillanatban inkább forog veszélyben, mint az enyém. Lakásunkra nem szabad többé visszamennünk.

— De itt, ez ember vészhozó közelében nem maradhat kegyed!

— Marat nem ismer, e ház tulajdonosai pedig, a mint látom, oly emberek, kik nem fognak elárulni.

— Nemde, Brissot-e e ház? — kérde az ifju. — Ugy természetesen, sérthetetlen. De lássuk csak! Madame Brissot az uralkodó-ház bukásáig ö felsége leghibebb ezüstmosónője volt.

— Én is emlékezem már alakjára! — erősíté Aimée, Marie Antoinette egykori udvarhölgye...

— Az első pillanatra e szerint biztosítva vagyunk folytatá Henri. — De mint Armand helyesen jegyzé meg, egész Páris egy puskaporos hordó; s kegyednek okvetetlen távoznia kell e gyilkos fészekből, és mihelyest menekülési tervünket kivihetjük...

Szavait még nem végezhette, midőn az ajtó nagy-zajjal feltárult s Armand lángoló szemekkel s kigyúlt arccal a szobába rohant. (Folyt. köv.)

V e g y e s.

— A londoni koldus-iskolák. Vasárnap este van. A hyde-parkban tett séta után a Citybe vagyok visszatérendő s betérek egy gyengén világított utcába. Zajt hallok és kinyilik mellettem egy ajtó. Az ajtón át rongyokba takari gyermek lép ki. A ház bensejéből egyhangu gyermek-ének hallatszík. Megállok

a felsőbb, esüförtökön pedig az alsóbb osztályok kedvező eredménnyel tartották meg a közvizsgákat, a növendékek szüleinek kitartó érdeklődésével. A növendékek most is teljes készséggel feleltek, csakhogy előadásikon valami bágyadság mutatkozott, a mi valószínűleg a nagy hőségnek vala tulajdonítható.

— A debreczeni vásárbírói hivatalnál van egy 1723-ban kiadott „instructioja a tekintetes nemes magisztratusnak”, melyben többek közt ez is olvasható: A perecsütöknek törvényei.

1. Ha buza ára nevededik, vagy alább száll, a vásár bírók (ha magok végbe vihetik,) tartoznak a perecz árát determinálni; ha nem determinálhatják, a tektes n. tanácsossal determináltatni és eleikbe adni tartoznak.

2. A vásárbíráknál levő perecz formájához süssék és accomodálják a perecz formáját, másképen a társaságból kimaradnak. A perecz formája ez: oda van festve azon lapra a perecz egész nagysága.

Azon instructiónak azt mondhatni mindegyik sora, korlátolja az egyéni s iparos szabadságot. Többek közt meg van hagyva, hogy a fehér kenyeret sütő asszonyoknak nem szabad cipőt sütni, vagy a kenyereket polturánként kiszédelni; — hanem egy pontként hangzik: megtekintvén most a t. n. tanács szegény Isó Jánosnak huszonnégy esztendőről való szilárdítását, megengedtetik feleségének a két poitras cipő sütése. — Utóbb a közkenyér sütöknek megengedtetett a cipő sütés is, minthogy a fehér kenyersütök drágaságát csináltak, hanem csak azon feltétel alatt engedtetett meg, hogy a kenyeret s cipőjüket magok árulják; szabad s nőtlen személyekkel, kivált képen leányokkal teljességgel ne árultassák, és naplemente után ne áruljanak, hanem haza takarodjanak, példás büntetés alatt. stb.

— Diószegről írják, hogy ott a mult héten a Zichy gróf „Ferencz”-nevű majorjában nagy tűz volt; az ez évi egész széna készlet elégett. — Azt gondolják, hogy a tüzet valamelyik béres vigyázatlansága okozta.

— Jóna Dániel tevékeny polgártársunkat, azon nagy csapás érte: hogy szorgalmas jó nejét s hat gyermekének gondos édes anyját Kubik Józsefát rövid betegség után elveszítette e hó 5-kén, életének 39, házasságuknak 17-dik évében.

— Meghaltak: aug. 4. pñau. Tasnádi Imre 27 é. hagymáz; pñau. Horváth János 1. Zsuzsánna 5 hónapos bélob; közkórházban Szabó Sándor 53 é. tüdővész; hatvanu. Tóth József 1. Eszter 1 é. tüdővész; csapóu. Papp Sándorné Nagy Lidia 40 é. májrák; hatvanu. özv. Vári Györgyné Kovács Mária 75 é. bőrrák; vargau. Balogh György 1. Eszter 1 hónapos bélob; csapóu. Veréb István 1. Ilona 10 hónapos agyvizkór; aug. 5. hatvanu. Jóna Dánielné Kubik Józsefa 39 é. bélsorvadás; czeplédu. Barna János f. István 4 é. himlő; aug. 6. hatvanu. Vári Imre f. József 1 é. bélsorvadás; hatvanu. Böszörményi Lajos 1. Mária 9 hónapos bélsorvadás; piaczu. Diószegi Sándorné Erdei Zsuzsánna 64 é. tüdőorvadás.

— Róm. cath. aug. 2. Molnár Mihály f. Mihály 9 hónapos hasmenés; aug. 3. Alföldi Antal 72 é. szélhűtés; aug. 6. Gál Katalin f. Ferencz 7 hón. bélsorvadás; aug. 7. Köller Ferencz f. Szaniszló 9 h. aszkór.

Fővárosi hírek.

— Budapest, aug. 5. A főrendiház jogügyi bizottsága tegnap tartott ülésében befejezte az incompatibilitási törvényjavaslat tárgyalását. Az elfogadott módosítványok közül különösen kiemelendők tartjuk azt, mely a becselenség miatt elítéltekre nézve kimondja,

hogy képviselői állást nem foglalhatnak el. A választási törvényjavaslat tárgyalása ma kezdetét meg a bizottságban, s az első tíz §-us minden nagyobb nehézség nélkül elintéztetett. Az incompatibilitási, s esetleg a választási törvényjavaslatról szóló bizottsági jelentés valószínűleg a hétfőn tartandó nyilvános ülésben fog előterjesztetni.

— Pest auguszt. 6. Hatala Péter a mai „Hon”-ban a következőket beszéli: „Kell, hogy a sajtó a nagy közönségben az erkölcsiség, a becsületesség érzékét fenntartsa, s a közmorál, a közlekiismeret elleni büntényeket kellőleg ostromozza. Megtette ezt a sajtó a Győrly, a Reviczky, a Karlovsky stb. affairékben. Most egy új affairéről készülnek lerantani a fátyolt. Egy pesti ügyvéd, kit sokan becsületes emberül ismernek, nyomtatott körözüvényekben értesíti ügyfeleit, ügyvédársait, rokonait, barátait, ismerőseit és jóakaratúit azon szomorú helyzetéről, melybe őt és családját egy előkelő s Tolnában igen tehető családnak egyik tagja sodorta azzal, hogy említett ügyvédnek legkevesebb negyvenezer forintnyi kárt okozott s a bíróság annak ingóságait, ama nagy ur végetti jótállás következtében, elárverezte. A károsult egy emlékiratban fogja mindezeket kimutatni.

— A vallás- és közoktatásügyi miniszterium — két nevezetes rendeletet bocsátott ki, melyek a közoktatás ügyének lendítését nem kis mérvben elősegítik. Az egyik rendelet azt foglalja magában, hogy az elemi iskolai oktatás, mindennél, a hol még meg nem történt, a népoktatási törvény értelmében a 6—12 éves kora gyermekek kora szerint hat éves tanfolyamra osztassék fel; mivel a tanítók sok helyen még most is négy éves tanfolyam alatt akarják a tanulni valókat a gyermekekre ráerőszakolni. Ehrendeltek egyszerűsége, hogy a 13—15 éves gyermekek számára mindenütt felállítsák az ismétlő iskolákat. — A másik rendelet nem kevésbé fontos. Ennek nyomán ugyanis minden olyan városnak, melynek 5000 lakosa van, vagy azonfelül — meghagyatik, hogy vagy felső népoktatást vagy polgári iskolát állítson fel, a mint ezt a törvény szintén elrendeli. E rendeletek a törvényhatóságokkal is közöltetnek oly végből, hogy ezeknek kényszer utján is érvényt szerezzenek.

— A vallás- és közoktatásügyi miniszter a közoktatás 1872. évi állapotáról az országgyűlés elé terjesztett jelentésében többek közt ezek foglaltatnak. Az előterjesztés négy főszakra oszlik: az első magában foglalja a népoktatás és a tanítóképzés, a második előadja a középtanodák állapotát; a harmadikban kifejtetnek a felső tanintézetek ügyei, a negyedik szakaszban tárgyalatik a közművelődésre vezérelő intézetek mibenléte. — A népoktatás legfőbb tárgyaként szereplő népoktatási tanköteles gyermekek 1872-ben 2.144.768-an voltak. — Ezek közül iskolába jártak 1.379.671-en. E szerint az iskolába járók a tanköteleseknek 64,7 százalékát tették. (?) Népoktatás volt 1872-ben 15.246, 1871-ben csak 14.550 volt és így az iskolák száma 696-tal szaporodott. — Nevezetes adat a népoktatás bevételeiről és kiadásairól szóló kimutatás. A népoktatás fenntartására szolgáló az évi bevételek és kiadások: 5 millió 72.752 frt voltak, ez 1869-ben csak 3.760.122 frtra ment. Ezen 5.072.752 frt bevétel és kiadás főösszegéből a községek és hitfelekezetek 4.889.685 frtot viseltek, az állam ehhez csak 182.586 forinttal járult. — A közoktatásügyi miniszterium 1872-dik évi költségeloirányzata összesen 3.153.805 frt volt, miből a népnevelésre 1.271.752 frt fordított. Ez összegből köz-ségi iskolák építésére kiadott 425.990 forint összeg. — Ha most már felvesszük, hogy a népoktatásra fordított állami kiadás 1.271.752, a községek

és felekezetek ugyan e czérra tett kiadása 4.889.685 frtot tett, ugy a népoktatásra e hazában 1872-ben 6.161.437 frt adatott ki. Ugyanez évben volt az elemi iskolai tanítók képzésére 20 állami és 40 felekezeti tanító- és tanítónőképzés; ezen intézetekben összesen 2097 növendék neveltetett. — A közoktatásügyi ügyek köztételezőleg állott: Gymnasium volt a hazában 150, melyek közül gymnasium 80, algymnasium pedig 70 volt. Ez intézetekben tanult 27.707 növendék, tanított 1666 tanár. — Reáltanoda volt 32; ezek közül főreáltanoda 14, alreáltanoda pedig 18 volt. Tanult ez intézetekben 6730 tanuló, tanított 305 tanár. A felső tanintézetek között: Littani intézet volt 41, melyben 1531 hallgató és 200 tanár volt. Jogakadémia volt e hazában 13, működött itt 88 tanár, hallgatók pedig 1925-en voltak. — A budapesti és kolosvári egyetem együtt 2678 hallgató jelent meg, s volt 160 tanár. A műegyetem tanuló száma 511-re ment, tanára 44 volt. — Közművelődési intézeteink közül a m. n. muzeum minden irányban gyarapodott, s gyűjteményei folyvást rendezettek; a képzőművészetek ágában kiválólag a festészet és az országos mintarajztanoda ügye tettek haladását.

— Zichy József gr. közmunkaminiszter elnöklete alatt aug. 6-kán d. u. 4 órakor értekezlet tartatott a m. kir. államvasutak és az északi Németországban létező vasutak közt megállapítandó közvetlen díjszabás iránt, melyben részt vettek: Hieronymi államtitkár, Ribáry, Csörgő közmunkaminiszteri tanácsosok, Walter a főfelügyelőség részéről, Kammermayer polgármester, a magyar kir. államvasutak részéről: Fest, Weninger, Pallavicini örgróf, Tolnay igazgató, Beretvás, Obermayer, Kélenyi; és mint külön meghívottak: Strasser, Abely, Mandello, Häutler, Fenyvessy.

— A keleti vasut ügyében kiküldött albizottság, tegnap délelőtt és délután tartott ülésében a négyes albizottság előadója Szentpály Jenő felolvasta az együttes bizottság elé terjesztendő jelentést. A jelentést az albizottság egész terjedelmében változtatás nélkül elfogadta. Mlután azonban a jelentés az országgyűlés javára összeülése előtt az együttes pénzügyi és vasuti bizottságban nem tárgyalható, sokszoroztatni és a bizottság, valamint a kormány tagjainak megküldetni határozatott. A jelentés 85 írott ivre terjed s a főbb momentumokat képező következő kérdések körül csoportosítja az adott választokat, valamint azokra elmondja véleményét: 1. Megvolt-e a keleti vasutnál a kiépítéshez megkívántó dotatio? 2. Elfogadhatólag történt-e a papírok értékesítése? 3. Mikép eszközöltetett a munkák végrehajtása? 4. Megtartott-e a munkakimutatások kiutalványozásánál a szükséges óvatosság? 5. Nem történt-e hiba az igazgatótanács eljárásában? 6. Nincs-e a kormány eljárásában valami nehezítő körülmény? 7. Szükséges-e, hogy az állam segédkezet nyújtson a társulatnak? 8. Végre a következő indítványokat tartalmazza: 1. A pályapontos és szakszerű felvételét. 2. Az angol-osztrák bank könyvei és a keleti vasut ügyeire vonatkozó egyéb iratainak megvizsgálását. 3. A társaság volt főmérnökeinek kihallgatását. 4. Egy közkereseti társulatokra vonatkozó s egy vasuti törvény hozatalát.

— A nemzetközi gabnavásár vendégei számára a tőzsde bizottság aug. 5-kén d. u. 4 órakor díszebéret rendezett, a melyen Barta kereskedelmi miniszter, a főpolgármester, városi képviselők, a helybeli kereskedők főbírjai, vagy száza menő vidéki, és külföldi vendég és a sajtó több képviselője megjelent. A bécsi tőzsdének egyik küldötte kiemelte a budapesti és a bécsi kereskedelmi világ szívélyes viszonyát; egy német országi kereskedő a magyar főváros hatóságát éltette;

egy pillanatra s vizsgálom a házat. Az sem iskolából, sem kápolna; inkább hasonlít komédiás-bódehoz. Kiváncsi vagyok megtudni, mi történik odabent és belepek. Lemegyek a lépcsőkön, kinyillik az ajtó és előttem a nyomor és szerencsétlenség képe fekszik. Koldus iskolában vagyok! A padokon az óriási város csavargói ülnek, kiket itt „utcai arabok” név alatt ismer az ember. A tér két részre van osztva. Az előtérben mintegy 50, hat éven alóli gyermek van felállítva. A tanító a gyermekeket egy emelkedettebb helyről tekintti át. Szomorú érzés fogja el valónkat, ha megérezzük ezen szegény kicsinyeket, kiknek gyenge testét nem fedik elegendőleg a rongyok. Ezen gyermekek nagyobb részének nincs se bölcsője, se szülőhelye, az utca az ő lakhelyök, anyát nem ismertek soha és nem érezték annak szeretetét. London halvány napja alatt pillanták meg először a világot és maga az isten tudja, hogy jutottak tovább ama naptól kezdve. Az életem és ruházatbani szükség sok ifju életet fonyasztott már el közülök és egyik vagy másik talán már holnap tért miatta a szebb s boldogabb hazába. És mit törődnek vele, és mit szólnak hozzá Londonban? Egy emberrel kevesebb lesz, ez az egész.

A terem másik feléhez fordulsz. Itt 6 csapatra osztott lányok állnak és mindegyik csapat közt egy tanító foglal helyet. Az első csapat 7—10 éves gyermekeket foglal magában, az utolsó 16—20 éves lánykakat. Az utolsó csapatnál ismét megállsz. Előted az emberi társadalomnak kitaszítottjai állnak. Ezen lányok arcáról a határtalan kicsapongásnak nyomait olvasod. Te tudod, hogy egyedül a törbeesés heivaszta el ez ajkakat és törte meg a szemek fényét. Hallod durva hangjokat, goromba érzéseket, az ostoba nevetést. Némelyek gyermeket hordoznak karjaikon. Talán sajátjuk? Nem kérdezed, hanem tovább mégysz.

A helyiség másik részébe jutsz. Itt a tanító azon kérdéssel közeledik feléd, hogy vigyázz jól zsebeidre. Az első csapatnál megállók egy kevéssé és hallgatom az oktatást. A tanító egy, körülbelül 30 szemtelen és buta tekintetű ifjúból álló csoportnak a magvetőről baszonlatosságot fejtegeti. A gyermekek közül néhányan nevetnek, mások egymást taszigálják; csak egy kicsi rész hallgatja a tanító szavait figyelemmel. Nagy fáradsággal nyer néha-néha választ. A tanító türelme nem ismer határt: befejezi a hasonlatosságról fejtegetést, daczára azon figyelmetlenségnek, melyet háládatlan hallgatói hangos felnevetés és lábokkali kaparás által tanúsítanak.

Ezen osztály utolsó csoportjában 18—50 éves embereket látsz, mind koldus ruhában. Meglepetéssel nyugszik szemed egy emberen, ki legkevesebb 40 éves. Herkulesi alak; feje lehajlott, arcvonása ijesztő és mogorva. Ő, mint nekem a tanító később elmondá, egyike a legszorgalmasabb tanítványoknak és e mellett a legtevékenyebb és legravaszabb londoni tolvaj.

A főfelügyeletet gyakorló tanító 8 óraker csendet parancsol. Ez 100—150 ily tanítványoknál nem könnyű dolog. Türelmesen várja míg az utolsó hang elhangzott és az utolsó moraj megszűnt. Azután néhány búcsúszót intéz a fiatal néphez, mely közül a nagyobb rész nem tér ismét vissza. Végül énekelnek egy himnust és elő- és utánmondanak egy imádságot. Egyesek, kik oly szerencsések, hogy szülőikkel birnak, visszatérnek lakásukba, mások emiennen a szegények intézetébe, hol éjjelre elszállásoltatnak; de a hasonlatlanul nagyobb rész az utcára megy, felkeresni egy kótvat, melyre fáradt fejt lehajthassa. Mások dolguk után mennek — do'guk után! Mi foglalkozásuk lehet ezen csavargó gyermekeknek? Erről értesít bennünket egy tanfelügyelőnek jelentése: „8 óraker csoportonként

távozik a nép a templomokból. Ekkor a templomajtókhoz állnak ezen gyermekek és ellopnak mindent, a mizehez csak hozzáférnek.”

Azt kérdik tőlem: „Mily vonzeróval bírhat az iskola ily népre nézve és mily eszközök alkalmaztatnak, hogy őket összehozzák?” Nyájasság, alkalm és emberszeretet az egyedüli varázs, melyek itt alkalmaztatnak. A tanítók London jobb és legjobb társadalmi köreiből tartoznak. Önkény és minden díj nélkül szentelik szabad óráikat a szegény gyermekeknek. Oly nyájasság elbánásuk; annyi jószággal és türelemmel viszonznak minden gonoszsgot, hogy végre is megnyerik tanítványaik meleg vonalmát. Ezért a példának lehetne elősorolni, melyek mind azt mutatják, hogy szép tettet vitt végbe már e téren is az angol nemeslelkűség és angol áldozatkészség.

És végre azt kérdezhetni: „Mi végczéljuk ezen iskoláknak?” Ez abban áll: megvilágítani valamennyire ezen gyermekek buta elméjét és nekik, ha nem is tökéletes ismeretet, mégis visszfényt adni mindannak, a mi nagy és szép.

Testben, lélekben és szívben elhanyagolva jönnek a koldus-iskolába. Itt barátságosan lesznek fogadva és szólitva. Életükben talán most történik először; hogy barátságos szót hallanak, vagy mosolyt látnak először, hogy megismerik, mi a szeretet, és érezik, hogy nekik is van szívük. Ha jól viselik magokat és figyelnek, egy-két kártyát kapnak. Ha 12 ily kártyát összeszerettek, ugy beválthatják azt egy félérrt, és ha 12 félér kártyának a birtokában vannak, akkor ajándékkép egy ruhadarab lesz nekik átszolgáltatva. Nem mondjuk, hogy a tulajdonképeni iskolai oktatás itt valami fényes eredményeket mutatna fel, de a legtöbb esetben sikerül legalább ezen gyermekek szívét és értelmét egy kissé megvilágítani. Megmutattatik legalább ezen szegé-

egy angol kereskedő (angol nyelven) Magyarország nagyságára s üdvére köszöntött. A vendégek 7 óra tájban oszlottak el.

Egyveleg.

— Bécs, aug. 5. A földmívelési cs. kir. miniszterium által aug. 1-én kiadott jelentés az aratásról és még földben lévő termények állásáról ezeket mondja: Az észak-nyugoti tartományokban rozs jó, buza átlagosan jó, árpa és zab középtermést adott; az észak-keleti tartományokban az összes gabonaművekben jó közép termés volt; Alsó Ausztriában és Észak-Tirolban igen jó a búzatermés; zab és árpa közép termést ígér; Dél-Tirolban és a terger meliéken jó a búzatermés; valamint az árpa és zab is; a birodalom déli részében búzában jó középtermés; a rozs-, árpa- és zabban közönséges közép termés mutatkozik.

— A Lajtha mellett Bruckból aug. 4-ről jelentik: Ma reggeli 6 órakor császár-király ő felsége a brucki táborba érkezett. Már reggeli 4 órakor b. Catty vezérőrnagy parancsnoksága alatt egy fél dandár vonult ki, s a willeinsdorfi állomás közelébeni siklásra állott fel. Ő felsége a pályaudvarban Catty vezérőrnagy, b. Lenk altábornagy tüzérségi igazgató, s a mosonyi főispán, gróf Batthyányi által fogadtatott. Ő felsége kíséretével a felállított csapatokhoz lovagolt. Tüstént megkezdődtek a gyakorlatok s szakadatlanul tartottak 1/4 11 óráig, mire a csapatok zeneszóval a táborba indultak vissza. 11 órakor ő felsége Bruckba érkezett, s ott a főhadiszálláson udvari ebéd volt, melyre a tábornoki karon kívül az ott táborozó csapatok számos tisztjei voltak meghíva. Ő felsége 6 óra felé ismét a táborba lovagolt, hogy a várlak-mezőn felállított 1. és 2. számú alsó-ausztriai honvédszászlóaljokat megzemlélje. Este 8 órakor a várlak-kertben, a sátor alatt thea költetett el, melyre számos tiszt volt meghíva.

— Páris, aug. 6. A „Liberté” jelenti: Bismarck herceg hajlandó beavatkozni Spanyolország javára, azon feltétel mellett, ha Sántona szigete átengedik Németországnak, mely abból német Gabriáltárt csinálna.

— Versailles, aug. 4. A nemzetgyűlés elvetette a jövedelem-adó behozataláról és a járadék megadóztatásáról szóló indítványokat.

— A francia nemzetgyűlés szünetje ma veszi kezdetét s november 30. napjáig fog terjedni. A ház az utolsó napokban főleg budgetvitákkal foglalkozott, megszavazta a különböző miniszteriumok költségvetését s több más pénzügyi dolgot intézett el. A szünet idején a kormány figyelmét mindenekelőtt a spanyol ügyek fogják foglalkoztatni. Ugy látszik, hogy Anglia és Németország közös figyelemzetése Versaillesben igen mély benyomást tettek, s hogy ott most már csakugyan teljesíteni akarják a semlegesség parancsait. Mert hogy ezeket a francia cabinet eddig figyelmen kívül hagyta, azt nem egyedül a spanyol lapok folytonos panaszai s az általuk roppant számmal köztöltött botrányos tények bizonyítják. A félhivatalos „Nord. Allg. Ztg.” ma érkezett száma állítólag Bécsből, következő közleményt tartalmaz: Az „Agence Havas”, a francia kormány közlönye, azt jelenti, hogy ezen kormány távol attól, hogy a carlistákat támogatná, ellenkezőleg mindent megtesz, hogy átjövételüket Franciaországba meggátolja. Azt állítja továbbá, hogy minden erőfeszítést megtesznek arra, hogy a carlisták élelmézését akadályozzák. Ebből egy szót se higgyen. — E perczen hét carlista-bizottságról van tudomásom, melyek közül egy-egy Páris, Marseilles, Bordeaux, Toulouse, Perpignan, Pau és Bayonne városokban van;

nyeknek, hogy ők is emberek, hogy ők érettek is gondoskodnak és hogy ők ennél fogva nem egészen elhagyottak és elfelejtettek. És ez nem egyedül gyümölcsös ily nagy odaadásnak és feláldozásnak. Sokan könyvek közt jönnek tanítójukhoz és kérik őt, mutatná meg nekik az utat, hogy ők is épen oly jók és tiszteltek lehessenek, mint ő. Lelkesítő szavak mellett menházakta jutnak. Érettek tovább gondoskodnak és néhány évvel később mint tanítók lépnek fel azon iskolában, melynek megmentésüket köszönhetik. Néptanoda.

— Beudet léghajós vasárnap délután az állatkertben mozgalmat és élénkséget idézett elő. S ép számu közönség gyűlt össze megbámulni a mutatványt, mely pár év előtt már határozott tetszást idézett elő a közönségnél. Beudet roppant nagy léghajóját, mely csaknem akkora, mint egy 3 emeletes ház, a közönség előtt hozta hajózható állapotba, az az egyszerűen mondva ritkította meg fűtés útján a levegőt s midőn már a hajó duzadva himbálódzott a levőben, megoldatván a kötelektől, melylyel két gerendához volt erősítve hirtelen megkapta a róla lecsüngő létrát. Uraim! Hölgyeim! — mondá francia nyelven — nézzék meg, én nem vagyok hozzá kötve. „Isten veled barátom” — inte egyik társának, — s e szóra azok, kik a léghajót a földhöz szorítva tarták, eleresztették azt; s Beudet bukfenekzetet vetve a kötéllétrán, egy pillanat alatt százölnyi magasságra volt fejek felett a levegőben, hol még mindig tette gimnasztikai mutatványait, de melyeket csak nagyító üvegen át lehetett látni. Beudet a szász háznál szállott alá.

— Prága, aug. 5. A „Prager Abendblatt” jelenti: Császár-király ő felsége szept. 7-kén délután Prágábaérkezend, és 9-kén reggel Brandeisba megy, a csapatok hadgyakorlatát megtekinteni.

van egy Lyonban is, de ezt nem tudom bizonyosan. Mindezen bizottságok szabadon működnek a hatóságok és a rendőrség szeme láttára, mely épen nem háborgatja őket. Embert, pénzt, hadiszert, ruhát stb. gyűjtöttek. — Ideje volna, hogy e politika megszűnjék.

— A „Temps” szeriet a berlini cabinet a francia kormánytól bebizonyítani igyekezett, hogy a spanyol ügyekbe való beavatkozása Franciaország irányában semmi barátságos dolgot sem jelent. E lap szerint a londoni és berlini cabinetek közt teljes egyetértés létezik, s a német hajóknak semmiféle reclamációtól sem kellene félniük azon esetre, ha azok hadi dugárút szállító angol hajókat fognának el. — Ugyanazon lap constatirozza, hogy a viszonyok a francia s az olasz kormányok közt kitünők.

— Havréből, jul. 31-ről írják: „Császár-királyné ő felsége tegnap este 9 órakor Trouville- és Villersből visszajött hol az Orleans-ház hercegei és hercegnőinél látogatást tett. Ma az osztrák-magyar követet, gróf Aponyit, Rotschild bárónt s több más kitünő személyiségek ebédre bivatott meg. 1 órakor ő felsége egy udvarihölgy kíséretében gyalog ment ki. A parthoz érkezve, az utazók egy naszádra ültek s 20 percig a tengeren sétáutattak. A délután folytatában ő felsége az aquariumba ment.

— A Revue de deux mondesben írja Chevalier-Michel: Az 1870—71-ki katastropha Franciaországban 9 milliárd 288 millió frankba került; a mely összegből 8 milliárd 268 millió frankot vett kölcsön; — nyilvános aláírásra 6 milliárd 738 millió franknyi költsőt tett ki. — A hadjárat előtt Franciaország budgetje 1,800 millió frankot tett; ma már 2,600 milliój emelkedett; a ma a magyar pénz szerint 1041 millió forint körül van.

— A „Corresp. Havas” így nyilatkozik: „Fel-tünő tény, hogy az 1875-rei az állam kiadások, Leon Say jelentése szerint, 2582 milliónyi roppant összegre vannak előirányozva. E kiadások az 1873 dikiakat 50 millióval haladják túl; 25 és 1/2 milliót a három közvetlen adóra vetendő póttizedek által akarnak előszerezni, s ekkor még 34 millió marad fedezendő.

— Berlinben, a „Reichs-Anzeiger” jelenti, hogy a vasutak delegáltjai a birodalmi vasuti hivatalal a vasuti tarifa kérdésében folytatott alkudozásokat bevégezték, s beleegyezésüket nyilvánították a módosított waggonsrendszernek az egész birodalomba behozatalába. Továbbá 11 tarifa-osztály alakítását, s az új rendszernek 1875. július 1-ig behozatalát indítványozták. Mint több német lap jelenti, a porosz kormány egy egyleti törvényt végezt az alapelveket megállapítani, s a német szövetségtanácsához átszolgáltatni szándékozik, hogy így a kilitásba tett rendszabályok az egyes államok ellenkező határozatai által végrehajthatlanokká ne tétessenek.

— A porosz igazságügyminiszter a következő rendeletet ad a ki: Az újabb időben felmerült gyakori jelenségek és tünetnyek azt a meggyőződést keltették, hogy számos törvényellenes cselekvény, de sőt még súlyos bűntények — mint pl. a Kissingenben Bismarck hg ellen intézett merénylet is — ama romboló, kártékony hatásra vezethetők vissza, melyet veszedelmes tartalmu nyomtatványok ezek olvasóra gyakorolnak. Főleg áll ez a napi sajtó ama termékeire, melyek például tüzték ki maguknak, hogy a jelenkor egyház-politikai kérdéseit a fenálló törvényekkel ellenséges, a kedélyeket felizgató s így a közbékét és rendet veszélyeztető módon tárgyalják. — Ennélfogva az államügyészségnek fokozott mérvben az lesz kötelessége, hogy a napi sajtó ama fajtájára, mely az egy idő óta feltűnőleg szaporodó helyi lapokban igyekszik érvényre jutni, egész figyelmét fordítsa, s az ellen, mihelyt törvényellenes kihágásokat vesz benne észre, a törvény teljes szigorával lépjen fel.”

Legujabb.

— Bécs, aug. 7. A „N. Fr. Pr.”-nek távirják Berlinből: A spanyol kormány a porosz hadügyminiszteriumhoz fordult ágyuk átengedése iránt. A spanyol kormány még nem levén elismerve, a megkeresésre a válasz megtagadatot.

— Páris, aug. 6. Az állandó bizottság e határozta, hogy minden második csütörtökön ülést fog tartani.

— London, augusztus 6. A parlament holnap fog berekesztetni A walesi herceg és hercegné meglátogaták tegnap Erzsébet királyné ő felségét.

— Gastein, augusztus 7. A német császár elutazott Salzburgba. Auersperg miniszterelnöktől igen szívélyes búcsút vett és megígérte, hogy legközelebb vissza fog térni.

— Madrid, augusztus 6. A carlisták elfoglalták Laguardia helységet Navarra tartományban. Ez alkalommal a carlisták a hegyiséget védelmező önkényes csapatot szabadon bocsáták. — Az Yriarte-dandár bevonult Teruelbe — A kortes összehívásának terve elnapolta a kormány.

Kereskedelem, ipar és gazdaság.

— A terménycsarnok árjegyzéke aug. 6-kán: piaci árak: buza 5—5 fnt 50 kr; rozs 3 fnt 60—70 kr; árpa 2 fnt 70—85 kr; zab 7 fnt 75—90 kr; tengeri 4 fnt 30—40 kr; kötések augusztban szállítva: buza 87—88 fntos: 5 fnt 20—30 kr; rozs rögtön átadva: 3 fnt 87 1/2—90 kr, augusztban 3 fnt 70—75 kr; árpa 2 fnt 87 1/2 kr; szalonna 40—45 fnt; zsír 48 fnt. — Az időjárás szakadatlanul egyforma.

Magyar királyi államvasutak. (Északi vonalak.)

A Bánréve-Dobsina vonal Rozsnyó-

Dobsina része

július hó 20-kán megnyitattott s a következő menetrend szerint rendszeres kzklekedik.

Bánréve—Dobsina.

Állomás	vegyesvonat I. II. III. IV. o.	reggel	
		óra	perc
Budapest	indulás	7	30
Kassa	"	9	20
Debreczen	"	*4	*30
Maramaros-Sziget	"	*9	*20
Miskolcz	"	1	37
Bánréve	"	4	45
Tornalja	"	5	43
Gömör-Panyit (megállóhely)	"	*6	*07
Pelsőcz	"	*6	*38
Rozsnyó	"	*8	*19
Betlér	"	*8	*56
Alsó Sajó	"	*39	*39
Dobsina (forgalmi pályaudvar)	érkezés	*10	*37

Dobsina (forgalmi pályaudvar)	indulás	reggel	
		óra	perc
Alsó Sajó	"	*4	*34
Betlér	"	*5	*24
Rozsnyó	"	*5	*55
Pelsőcz	"	6	35
Gömör-Panyit (megállóhely)	"	7	45
Tornalja	"	8	11
Bánréve	érkezés	8	36
Miskolcz	"	9	17
Maramaros-Sziget	"	12	37
Debreczen	"	*5	*26
Kassa	"	*9	*27
Budapest	"	*6	*00
Budapest	"	*6	*50

A * jelelt számok az este 6 órától reggeli 5 óra 59 percig számított éjjeli órákat jelentik — Bánréve és Miskolcz elágazási állomásokon kocsiváltás történik. Budapest, 1874. évi jul. hóban. A vezérigazgatóság.

Nyiltér.

Doctor in absentia

a bölcsészeti, egyházi, jogi, orvosi, vegytani és fogorvosi tudományokban, hallgatás tartással, a német és amerikai egyetemektől kieszközöltetik. — Címzet: „Medicus” 46. Königsstrasse in Jersey, England

(Szász királyság)

Technicum Mittweida

Felsőbb szakiskola: gépmérnökök, művezetők képzésére. Tanterv az igazgatóságától ingyen kapható. Felvételtokt, 15. Előoktatás díjmentes.

Megrendelési levelek:

dr. J. G. Popp cs. k. udvari orvos urhoz Bécsben
Stadt. Bogner gasse Nr. 2.

T. ur! egész udvariassággal kérem, hogy számomra küldjön 12 üveggel az ön kitünő Anatherin szárvizéből. Ára ide van zárva. Tisztelettel

Maltzahn-Almásy báróné.

in Bolkrathsruhe, Mecklenburg Schwerin.
Tisztelt kartárs ur! Miatán az ön Anatherin szárvizével a kísérlettel sikerült, az ön nagyon ajánlott fog-plomb-jával szándékozom kísérletet tenni; ezokon kérem, küldjön nekem egy tartálytal mind azt, a mi ahhoz való, a használati utasítással együtt. — Kartárs ur ak magamat tisztelettel ajánlom
dr. F. Hartig.

Bransweigi, udvari orvos, udv. tanácsos és tanár stb.
T. ur! Az ide zárva küldött ösletért sziveskedjék nekem az ön kitünőnek bizonyult Anatherin szárvizéből és fogplombjából használati utasítással küldeni
Tisztelettel báró Wassilkó Sandor
2. Berhomethben Bukovinában.

Raktarak: Debreczenben: Szepessy A. norimbergi kereskedésében, Rothschnek, Gölti N., Muraközy K. Mihalovics I., Tamássy K. gyógyszerárban, Csanak J. fűszerkereskedésében; Hadház: Szilay gy.; B. Ujváros: Liszkay F. gy.; H. Böszörmény: Sinay gy.; Lányi M.; Szoboszló: Barbarics gy.; Diószegh Kovács gy.; Szatmár: Ember gy.; Mayer gy. N. Kálló: Mihalovics gy.; Tisza-Lök: Valkó gyógy. Munkács: Gottier; Szinyér-Váralja: Koller gy.; Nánás: Ujvári gy.; Karczag: Torjai gy.; Derecske: Baratkai gy.; Ber. Ujfalú: Vas J.; Nagyvárad: Jánky Antal, Huzella A., Knorr uraknál; Nagykároly: Jelincz gy.; Nyiregyháza: Reich. és Pawlovics uraknál; Nagy-Bánya: Papp S. gy. Somlyó: Ruszka Ig. és társa; Tokaj: Kröczer A. S.-A.- Ujhely: Reichard testvérek és Deutsch János.

Magyar észak-keleti vasút.

Szerencs-M-Sziget felé: Szerencs ind. 9 ó. 5 p. d. e. 3 ó. 59 p. d. u. S.-A. Ujhely " 11 ó. 30 p. d. e. 6 ó. 30 p. este Csap " 2 ó. 10 p. d. u. 8 ó. 51 p. este Bátyu " 3 ó. 2 p. d. u. 9 ó. 53 p. este Királyháza " 6 ó. 24 d. e. 2 ó. este M.-Sziget érk. 9 ó. 18 d. e. 5 ó. 26 p. regg.	M.-Szigetről-Szerencs felé: M.-Sziget ind. 6 ó. 55 p. reg. 11 ó. 31 p. d. e. Királyháza ind. 10 ó. 23 p. d. e. 2 ó. 31 p. d. u. Bátyu ind. 1 ó. 27 p. d. u. 5 ó. 26 p. r.	Debreczenről-Királyháza felé: Debreczen ind. 4 ó. 12 p. d. u. 4 ó. — p. r. N.-Károly ind. 8 ó. — p. este 6 ó. 42 p. r. Szatmár ind. 10 ó. 3 p. étjel 8 ó. 23 p. r. Királyháza érk. 12 ó. 31 p. étjel 10 ó. 3 p. d. e. M.-Sziget érk. 5 ó. 26 p. reg. 1 ó. 48 p. d. u.	Királyháza felé: Királyháza ind. 9 ó. 24 p. este 11 ó. 31 p. d. e.	Királyháza " 3 ó. 12 p. étjel 2 ó. 56 p. d. u. Szatmár ind. 6 ó. 12 p. reg. 5 ó. — p. d. u. N.-Károly " 8 ó. 17 p. reg. 6 ó. 55 p. este Debreczen érk. 11 ó. 50 p. d. e. 9 ó. 7 p. este	Kassa érk. 9 ó. 44 " 12 ó. 15 " d. u. Kassáról-S.-A. Ujhely felé: Kassa ind. 5 ó. 41 p. reg. 1 ó. 31 p. d. u. S.-A. Ujhely érk. 8 ó. 56 d. reg. 5 ó. 30 p. d. u.	Bátyuról-Munkács felé: Bátyu indulás 3 ó. 12 p. d. u. Munkács érkezés 4 " 25 " "	Munkácsról-Bátyu felé: Munkács indulás 11 ó. 49 p. délelőtt Bátyu érkezés 1 " — " d. u.	S.-A. Ujhelyről-Kassa felé: S.-A. Ujhely ind. 6 ó. 9 p. este 8 ó. 57 p. reg.	Ungvárról-Nyiregyháza felé: Ungvár indulás 12 ó. 11 p. délután Csap " 2 ó. 41 p. " " Nyiregyháza érk. 6 ó. 46 p. este	Nyiregyházáról-Ungvár felé: Nyiregyháza ind. 8 ó. 20 p. reggel. Csap " 2 ó. 51 p. délután Ungvár érkezés 4 ó. 10 p. délután
---	---	---	--	---	---	---	--	--	---	---

63 szám szombat

H I R D E T M É N Y E K .

1874. aug. 8.

Tiszavidéki vaspálya-társaság.

Hirdetmény

a Magyarországból Czeleglédn, Bodenbachon, Lipesén át Belgiumba és Franciaországba való gabnakivitelre vonatkozólag.

A császári kir. szab. osztrák államvaspálya-társaságával, ugy az érdekelt német és belga vasutigazgatóságokkal s a francia északi vasutal történt megállapodás alapján:

1874. évi július 20-kán

gabna, mindennemű hüvelyes vetemények, liszt, maláta, olaj vetemények s olajpogácsák szállítására nézve

külön dijszabás

lépett hatályba, mely szerint a kérdéses árucikkek, — ha azokból egy szállítólevéllel legalább is 5000 kilogram—100 vámmászányi mennyiség adatik fel — a tiszavidéki vasut bizonyos meghatározott állomásaitól egészen a külön dijszabásban foglalt belga és francia állomásokig közvetlenül indíthatók.

Ezen külön dijszabás alóli igazgatóságnál (Mária Valéria-utca 1. sz.) és állomásainak főnökeinél kapható. Budapest, 1874. évi aug. 1-én. (1)

Az üzletigazgatóság.

Amerikaisertés-zsirt s szalonnát,

a legjobb minőségűt,

fagyut, csontzsirt, Elaint

sódát, kókusz olajat és gyantát

a legjutányosb áron ajánl:

Leop. Bachmayr Bécsben

(13—16)

Lepoldstadt.

ÉRTESÍTÉS

Kereskedők, regálebérlok s vendéglősöknek.

Egyedüli országos főraktára van a

DREHER ANTAL-féle

Export-butellás-sernek

Dietrich és Gottschlignál

Budapesten és Kőbányán saját házukban. Vidéki és külföldi megrendeléseket a **Dreher Antal** serfőzdéjéhez Kőbányára, vagy **Dietrich és Gottschlighez** Budapestre Váci utca 14. szám tessék intézni.

A budapesti piac számára szóló megrendelések elfogadtatnak: a mi városi raktárunkban régi posta-utca 8. sz.

Sertfajok: Export-Lagerbier, Märzenbier, Doppel-Märzenbier, Kaiserbier, Kronenbier, Kochbier. 3—10

Szerkesztő s kiadó: **Telegdi László.**

POLLAK

ujonnan nyitott

27 kros.

egyetememes árucarnoka, **Becs Mariahilferstasse 1.** legszigorubb jótállással az áruk legjobb minőségeért s valódiságaért, nagyban és kicsinben kaphatók:

Gyapjuruha-szövetek

a legfinomabbak és divatosabbak minden színben, sima, csikos vagy koczkás és pedig: **Lüster, Barége, Grenadin, Gaziers, Rips, Mozambique, Jaconet, Cosmonosi perkál, ba-üiszt, Brillantine**, egy színű, vagy mustrával (szint nem hagyásért jótállás) Creton (török hálóköntösre), rumburgi, hollandi, és készíttelen sziléziai fonalváson, czicz- és csipkefüggönyök, atlasz-gradl, ágynemű, vászon-damaszt-törülközők, matracz- és diván-gradl, chiffon $\frac{3}{4}$ és $\frac{1}{2}$ széles, nanking, selyem nyakkendők, hosszú és rövid harisnyák, keztük, vászon- és batiszt zsebkendők, számos ezer egyéb tárgyak.

Mind csak

27 krajczár

rőf, darab és pár számára. A szétküldések utánvét mellett azonnal lelkiismeretesen teljesítenek. Mustrák és árjegyzékek ingyen és bérmentve. 11—12

Csak

27 krért.

rőf, darabs pár számára, szigorubb jótállással a lazaruk legjobb minőségeért és valódiságaért nagyban és kicsinben árultatnak.

Gyapju-ruhaszövetek

a legfinomabbak és divatosabbak minden színben, sima, csikos vagy skót és pedig: **Lüster, Barége, Grenadin, Gaziers, Rips, Mozambique, Jaconet, Cosmonosi perkál, batiszt, Brillantine**, egy színű és mustrával (a szintartósságért jótállás) Creton, török, (háló-köntösre), rumburgi, hollandi és mangúrlatlan sziléziai fonalváson, czicz- és csipkefüggönyök, atlasz-gradl, ágynemű, vászon-damaszt-törülköző és asztalkendők, matracz- és diván gradl, $\frac{3}{4}$ és $\frac{1}{2}$ széles, chiffon, nanking, selyem-nyakraválók, vászon- és batiszt-zsebkendők, több ezernyi más tárgyakal egyesegyedül kaphatók a szilárd hitelnél ismert leghíresebb

első és legnagyobb

27 kros

árucarnokban **Bécsben, Karntnerstrasse 34.** (Bürgerspital-Gebäude.) Megrendelések utánvét mellett pontosan és lelkiismeretesen fogantositatnak. Mustrák és árjegyzék ingyen. 11—12

GISSHÜBLI

legtisztább alkali-tartalmu savanyuviz.

Speczificus hatása kiterjed: torokbajokra, gyomorsavanyúság, gyomorgörccs, a légző szervek idült hurutos bántalmaira, idült hólyag-hurutra; s a **legpompásabb** üdítő ital a nap minden órájában. Minélfogva a nagyobb városokban létező rosz ivóvíz mellett, mely oly sok nyavalyának szülő oka, mint legtisztább savanyuviz, legmelegebben ajánlatik.

A szállítás csak üvegekben eszközöltetik. Ismertető füzeteket, árjegyzékeket stb. ingyen küld a **tulajdonos:** **Mattoni Henrik** Karlsbadban (Csehország.)

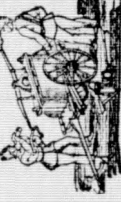
Saját raktárai Bécsben: Tuchlauben 14. Maximilianstrasse. 5. 14—18

Wm. KNAUST
Bécs.

Leopoldstadt, Miesbachgasse 15, szemben a cs. k. Au-kerthel.

28-szor nyert érmét

Létezik 1823.

Garantie.

Mindentéle tűz- s kerti fecskendő, kerti-szivattyú, Hydrophore vagyis vízvezető, Centrifugal-szivattyú, építési-, kerti- és bor-szivattyúk stb. tomser- és kender-, bőr- s kauléuk-tuzóltó vedrek, tuzóri felszerelvények. — Illusztrált árjegyzék postán ingyen. (38)

Én bizományi eladással foglalkozom

mindenféle élet és másféle termény nembn, a legmagasb napi áron. Első rendű „referenzekkel” szolgálhatok; eléget is adok kész-árura, és vidéki ügynökökkel is kész vagyok összeköttetésbe lépni.

Hamburger Eduard

2—3 bizományi s incasso uzlete V. Vadásutca 21. Budapest.

Egyenes gabona dijszabások Németországra

Rutka-Oderberg irányában.

Ezennel közhírré tétetik, hogy a folyó évi augusztus hó elsőtől kezdve az alólirott vasut-vallalatok jelentékenyebb állomásai közt egyrészt, és a lentebb következő forgalmi kötelekbe felvett németországi állomások közt másrészt, 100 vámmászányi mennyiségben feladott **gabona, hüvelyes- és olajvetemények**, ugyszintén **maláta, liszt s egyéb örleményekre** nézve, továbbá tetszés szerinti mennyiségben feladható őrösen **visszaszállítandó használt gabona és lisztzásokra** nézve egyenes gabonadijszabások lépnek életbe, és pedig:

a) **A Stettin-magyar kötelék forgalomban**

Rutka-Oderberg-Boroszló-Posen irányában,

b) **A felső sziléziai-magyar kötelék forgalomban** **Rutka-Oderberg-Kösel** irányában,

c) **Az északnémet-magyar kötelék forgalomban** **Rutka-Oderberg-Boroszló-Berlin** irányában,

d) **Az északnyugot-német-magyar kötelék forgalomban** **Rutka-Oderberg-Boroszló-Berlin-Stendal** irányában

e) **A porosz-magyar kötelék forgalomban** **Rutka-Oderberg-Inowraclav-Bromberg** irányában,

f) **A magyar-rajnai köteléka-forgalomban** **Rutka-Oderberg-Berlin** irányában.

Az illeto dijszabások Budapestén az alólirott vasutigazgatóságoknál, a magyar királyi államvasutak szállító-hivatalánál (főutca 9. sz. a.) és valamennyi köteléki állomásánál megrendelhetők.

Budapest, 1874. július havában. 2—2

Az arad temesvári vasut igazgatósága.

A tiszavidéki vasut igazgatósága.

A kassa-oderbergi vasut vezérigazgatósága.

Az alföldi fumei vasut igazgatósága

A magyar kir. államvasutak igazgatósága.

Debreczen, 1874 Nyomatott a város könyvnyomdájában.